

N:o 122.

Af herr **B. P. Ersson**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till lag i syfte att gift person ej må utan andre makens samtycke ingå borgen.

De inskränkningar, som allmän lag innehåller i fråga om den ene makens rätt att utan den andres samtycke afyttra fast egendom, hafva gifvetvis det lofliga syfte att från lättsinnig förskingring skydda de egodelar, som utgöra den ekonomiska grundvalen för familjens existens. Men denna grundval kan, såsom lätt inses, äfven på andra sätt hotas. Ett af dessa sätt, och kanske till sina verkningar det mest ödesdigra, är det obetänksamma iklädandet af borgensförbindelser. Den, som går i borgen, går i sorgen, säger det gamla ordspråket, och erfarenheten har tyvärr alltför ofta gifvit det rätt. Här behöfver ej mer än påpekas, huru ofta en bergad eller till och med förmögen familj sett sitt välstånd falla i grus i följd af en borgen, som vid iklädandet hetats vara en formalitet, men som, då dess fullgörande helt oväntadt utkräfdes, befunnits öfverstiga familjens tillgångar eller dess förmåga att betala. Om här i landet funnes en statistik öfver konkurser med uppgift om deras orsaker, skulle det snart visa sig, att ett alldeles oväntadt stort antal af dylika katastrofer medelbart eller omedelbart låta sig hänföras till förluster genom borgen.

Nu är det emellertid känt, att dels många fall gifvas, der borgen ingås lättsinnigt och utan tanke på framtiden, och att dels i andra fall dess orsak är att söka i alltför stor undfallenhet gent emot enträget pockande affärsvänner och bekanta. Klart är, att vid många dylika tillfällen ett välbehöfligt rådrum till besinning skulle gifvas en möjligen alltför obetänksam eller undfallande husfader, om det enligt lag ålåge honom att för borgens ingående inhemta hustruns samtycke. Till skydd för familjens egendom vore detta lika önskligt, som då hustruns samtycke skall inhemtas till afhändande

af fast egendom, och bör för öfrigt anses såsom en naturlig följd af detta senare förbehåll.

Det vill alltså synas, som om en dylik reform borde rätt väl svara mot den utveckling det allmänna rättsmedvetandet nu hunnit. Men såsom förhållandena nu ställa sig, är vårt affärlif i ganska väsentlig grad fotadt på borgenssystemet. Hvarje modifikation deraf, vare sig mer eller mindre omfattande, griper in i en mängd ekonomiska förhållanden, ofta af högligen invecklad natur. För den skull tilltror jag mig icke att sjelf utarbета ett förslag till borgenssystemets begränsning i här antydda afseende, utan torde ett dylikt förslag med all nödig omsigt böra förberedas af sakkunnige fackmän.

Alltså föreslår jag,

att Riksdagen ville i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t måtte låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag, hvarigenom den ene maken förpligtas att vid ingående af sådan borgensförbindelse, som kan leda till afhändande af boets egendom, inhemta den andre makens samtycke.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm i januari 1894.

B. P. Ersson.

I motionens syfte instämma:

Ollas A. Ericsson.

S. M. Olsson.
